

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 76/07

23 Οκτωβρίου 2007

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-440/05

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΜΟΔΙΑ ΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ
ΜΕΛΗ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΠΟΥΝ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ
ΡΥΠΑΝΣΕΩΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΛΟΙΑ**

Το Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου που αποσκοπεί στην ενίσχυση του ποινικού πλαισίου για την καταπολέμηση της ρυπάνσεως που προκαλείται από πλοία επειδή εκδόθηκε εκτός του κοινοτικού νομοθετικού πλαισίου

Η απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση του ποινικού πλαισίου για την καταπολέμηση της ρυπάνσεως που προκαλείται από πλοία¹ επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν αποτελεσματικές, σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας και αποτρεπτικού χαρακτήρα ποινικές κυρώσεις για τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που διέπραξαν κάποια από τις παραβάσεις που απαριθμεί η κοινοτική οδηγία ή ενέχονται ως ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί². Εξάλλου, η ως άνω απόφαση-πλαίσιο προσδιορίζει το είδος και το ύψος των επιβλητέων ποινικών κυρώσεων σε συνάρτηση με τις ζημίες που προκάλεσαν οι σχετικές παραβάσεις στην ποιότητα των υδάτων, σε ζωικά ή φυτικά είδη ή σε ανθρώπους.

Με την απόφαση-πλαίσιο αυτή το Συμβούλιο θέλησε να συμπληρώσει την οδηγία, με σκοπό την ενίσχυση της θαλάσσιας ασφάλειας. Η ως άνω απόφαση εκδόθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που απαρτίζεται από εκπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών, πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας των κυβερνήσεων σε ποινικές υποθέσεις, που θεσμοθετήθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εκτιμώντας ότι η απόφαση-πλαίσιο δεν εκδόθηκε με την κατάλληλη νομική βάση, η Επιτροπή³ άσκησε προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ισχυρίστηκε ότι ο

¹ Απόφαση-πλαίσιο 2005/667/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2005, για την ενίσχυση του ποινικού πλαισίου καταστολής της ρύπανσης από πλοία (ΕΕ L 255, σ. 164).

² Οδηγία 2005/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων για παραβάσεις (ΕΕ L 255, σ. 11).

³ Υποστηριζόμενη στην υπόθεση αυτή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

σκοπός και το περιεχόμενο της αποφάσεως-πλαίσιου εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που προβλέπει η Συνθήκη ΕΚ στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής μεταφορών. Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη πράξη θα μπορούσε να εκδοθεί βάσει της Συνθήκης ΕΚ.

Απαξ η Συνθήκη ΕΕ προβλέπει ότι, σε περίπτωση παράλληλων αρμοδιοτήτων μεταξύ Συνθήκης ΕΚ και Συνθήκης ΕΕ, υπερισχύει η πρώτη, η προσβαλλόμενη πράξη όντως όφειλε να εκδοθεί βάσει της Συνθήκης ΕΚ. Εξάλλου, συνέπεια της απόψεως αυτής είναι ότι η Επιτροπή μπορεί να έχει την πρωτοβουλία της νομοθετικής διαδικασίας και ότι το Κοινοβούλιο μπορεί να μετέχει στην έκδοση της πράξεως.

Το Συμβούλιο⁴ θεωρεί ότι, με την έκδοση της οδηγίας, ο κοινοτικός νομοθέτης καθόρισε τα όρια της εξουσίας του προς ανάληψη δράσεως στον τομέα της πολιτικής θαλάσσιων μεταφορών. Συνεπώς, σήμερα η Κοινότητα δεν είναι αρμόδια να καθορίζει δεσμευτικά το ύψος και τα είδη των ποινικών κυρώσεων τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν στο εθνικό τους δίκαιο.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η κοινή πολιτική μεταφορών αποτελεί ένα από τα θεμέλια της Κοινότητας και ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του παρέχει η Συνθήκη ΕΚ, μπορεί να λαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας των θαλάσσιων μεταφορών.

Η απόφαση-πλαίσιο, λόγω του σκοπού και του περιεχομένου της, έχει ως κύριο σκοπό την βελτίωση της θαλάσσιας ασφάλειας και την προστασία του περιβάλλοντος. Οι διατάξεις της αποφάσεως αυτής που επιβάλλουν στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν ποινικές κυρώσεις για ορισμένες ενέργειες μπορούσαν βεβαίως να εκδοθούν δυνάμει της Συνθήκης ΕΚ. Το Δικαστήριο, όπως δέχθηκε και στην υπόθεση Επιτροπή κατά Συμβουλίου⁵, διαπιστώνει ότι ναι μεν, καταρχήν, η ποινική νομοθεσία καθώς και οι κανόνες της ποινικής δικονομίας δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Κοινότητας, ο κοινοτικός νομοθέτης όμως, όταν η επιβολή αποτελεσματικών, σύμφωνων με την αρχή της αναλογικότητας και αποτρεπτικού χαρακτήρα ποινικών κυρώσεων εκ μέρους των αρμοδίων εθνικών αρχών συνιστά απαραίτητο μέτρο για την καταπολέμηση των σοβαρών προσβολών σε βάρος του περιβάλλοντος, μπορεί να επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν τέτοιες κυρώσεις προς εξασφάλιση της πλήρους αποτελεσματικότητας των κανόνων τους οποίους θεσπίζει στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Αντιθέτως, όσον αφορά τον προσδιορισμό του είδους και του ύψους των επιβλητέων ποινικών κυρώσεων, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο προσδιορισμός αυτός δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Κοινότητας.

Δεδομένου ότι η απόφαση-πλαίσιο θίγει τις αρμοδιότητες τις οποίες η Συνθήκη ΕΚ παρέχει στην Κοινότητα και προσβάλλει με τον τρόπο αυτό τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση-πλαίσιο στο σύνολό της, λόγω του ενιαίου χαρακτήρα της.

---

⁴ Υποστηριζόμενο στην υπόθεση αυτή από 19 κράτη μέλη: Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Ελλάδα, Γαλλία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Λεττονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο.

⁵ Απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2005 στην υπόθεση C-176/03, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, βλ. το [Ανακοινωθέν Τύπου 75/05](#).

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: FR BG CS DE EN ES EL HU IT NL PL PT RO SK SL

*Το πλήρες κείμενο της απόφασεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=C-440/05>
Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσίευσής της απόφασεως.*

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδα
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*

*Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασεως διατίθενται από το EbS
“Europe by Satellite”, υπηρεσία παρεχόμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας,
L-2920 Λουξεμβούργο τηλ.: (00352) 4301 35177 fax: (00352) 4301 35249
ή B-1049 Βρυξέλλες, τηλ.: (0032) 2 2964106 fax: (0032) 2 2965956*